

TRANSPORDIAMET

Tarmo Trei
MTÜ Eesti Taristuehituse Liit
info@taristuehitus.ee

Teie 29.04.2026

Meie 01.06.2026 nr 1.1-6/26/7474-2

Vastus kompenseerimiste metoodika täpsustamise ettepanekule

Austatud hr Tarmo Trei

Täname Teid pöördumise ja valdkonna ettevõtjate tagasiside koondamise ning näidismetoodika esitamise eest. Oleme Teie tõstatatud mured ja ettepanekud, mis puudutavad Lähis-Ida sündmuste mõju hindamist ja vastava ühtse metoodika väljatöötamist, põhjalikult läbi kaalunud.

Mõistame ettevõtjate soovi suurema selguse ja etteaimatavuse järele. Siiski teatame, et Transpordiamet ei pea ühtse ja detailse metoodika väljatöötamist hankelepington muutmise nõuete esitamiseks võimalikuks ega otstarbekaks.

Riigihangete seadusest ja võlaõigusseadusest (sh VÕS § 97) tulenevalt tuleb lepingute muutmise vajadust ja asjaolude muutumist hinnata rangelt juhtumipõhiselt. Iga riigihankeloping, selle objekt, sõlmimise hetk, täitmise tähtaeg ja sisendite struktuur on erinev. Seetõttu ei ole võimalik luua sõlmitud lepingute puhul universaalset valemit, indeksipõhist metoodikat ega võrdlusbaasi, mis sobiks objektiivselt ja õiglaselt kõigi, väga erinevas faasis olevate lepingute mõjude arvutamiseks.

Teie kirjas viidatud "kõrge nõuete põhjendamise standard" tuleneb otseselt avaliku raha säästliku ja eesmärgipärase kasutamise nõuetest ning kehtivast õigusraamistikust. Lepingupartneril lasub kohustus tõendada nii ettenägematute asjaolude esinemist kui ka otsest põhjuslikku seost nende asjaolude ja konkreetse lepingu täitmise takistuse (olgu selleks siis sisendhindade hüppeline kasv, tarneraskused vms) vahel. Pelgalt halduskoormuse tõus ei saa olla põhjenduseks üldistatud metoodika kasutusele võtuks. Selline lähenemine võib viia hoopis teistpidi töövõtjate ebavõrdse kohtlemiseni, kus osadele ettevõtetele tagatakse lepingu kasumlikkus ning need lepingud, mis on hindade kasvust rohkem mõjutatud saavad kannatada.

Nõustume Teiega, et Transpordiameti praktika peab olema ühtlane ja läbipaistev. Kinnitame, et asutuse sees on tagatud info liikumine ning laekunud nõuete koordineeritud hindamine. Selleks oleme kokku kutsumas eraldiseisvat komisjoni, kelle ülesandeks on tagada esitatud taotluste

läbipaistev ja võrreldav läbivaatus ja kinnitamine. Sellist praktikat oleme varasemalt kasutanud ka Ukraina sõjast tingitud kallinemiste menetlemisel.

Teie poolt esitatud näidismetoodika tugineb Soome avalikele indeksitele ning üldistatud kulukomponentide osakaaludele. Selline käsitus võib anda indikatiivse pildi võimaliku hinnamuutuse kohta, kuid see ei tõenda konkreetse hankelepingu tegelikku mõju Eesti kontekstis. Teiste riikide indeksitele või seal toodud osakaaludele tuginemine ei ole hankelepingute muutmisel või nõuete hindamisel õige ega juriidiliselt pädev. Igas riigis on need osakaalud erinevad vastavalt sealsele ehituspraktikale, tehnoloogiale ja elatustasemele.

Leiame, et Teie poolt pakutud näidismetoodikat on võimalik taotluste esitamisel kasutada abivahendina ning tuua sarnaselt iga lepingu puhul välja kütusekomponendi osakaalud ning siduda need vastavate kuluridadega.

Oleme jätkuvalt avatud varajasele ja sisulisele dialoogile iga konkreetse lepingu raames otse töövõtjatega. Kui objektiivsed asjaolud takistavad lepingu täitmist, ootame töövõtjalt pöördumist vastava lepingu kontaktisiku poole koos asjakohaste ja kontrollitavate tõenditega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Janno Sammul
direktor
teehoiuteenistus

Toomas Tõnurist
56664671, Toomas.Tonurist@transpordiamet.ee